

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium Josefa Ressela, Chrudim, Olbrachtova 291
Název a číslo OP	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, CZ. 1.5, Název projektu: Inovace ve vzdělávání na Gymnáziu Chrudim, reg.č.:CZ.1.07/1.5.00/34.0249
Název šablony klíčové aktivity	III/2 Zvyšování kvality výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast (předmět)	Německý jazyk
Název sady vzdělávacích materiálů	III/2 – 1 – 3 Německá gramatika
Jméno tvůrce vzdělávací sady	Mgr. Hana Nejepínská
Číslo sady	III/2 – 1 – 3 - 1
Anotace	Příčestí přítomné a minulé, vazby s příčestím Materiál se zabývá tvořením tvarů příčestí minulého a přítomného a jejich využitím ve vazbách s příčestím, včetně koncovek při skloňování. Dále uvádí příklady použití a cvičení.
Ověřeno ve výuce: ročník, třída, dne, předmět	Osmý, 8. E, 22. března 2012, německý jazyk

Příčestí přítomné a minulé, vazby s příčestím

I. Příčestí minulé – známe od perfekta!

Opakování - tvoření tvarů –: ge + kmen + (e)t / en

1. slabá (pravidelná slovesa) : **ge- + kmen + t / et** (u sloves, jejichž kmen končí na -d nebo -t):

machen (dělat) gemacht
suchen (hledat) gesucht
antworten (odpovídat) geantwortet
arbeiten (pracovat) gearbeitet

2. smíšená slovesa: **ge- + kmen (změna kmenové samohlásky) + t**

bringen (přinést) gebracht,
denken (myslet) gedacht

3. způsobová slovesa: **ge + kmen (změna kmenové samohlásky) + t**

können (moci, umět) gekonnt,
wissen (vědět) gewusst

4. Silná (nepravidelná) slovesa : **ge- + kmen(+/-změna kmenové samohlásky) + en**

schließen (zavřít) geschlossen
liegen (ležet) gelegen
kommen (přijít) gekommen
geben (dát) gegeben

Pozn.:

ge- odpadá:

- u sloves končících na -ieren: *reparieren – repariert, rasieren - rasiert, informieren - informiert*
- u sloves s neodlučitelnou předponou *besuchen - besucht, bestellen – bestellt*
- u sloves s 2 přeponami *vorbereiten – vorbereitet*

ge- u sloves s odlučitelnou předponou se klade mezi předponu a kmen slovesa

mitmachen – mitgemacht, aussuchen – ausgesucht, anfangen - angefangen

Toto příčestí lze používat i samostatně jako přídavné jméno s významem dokončeného děje.

Cvičení 1

Vytvořte příčestí minulé od následujících sloves a přeložte je do češtiny:

1. kaufen
2. sagen
3. sprechen
4. schreiben
5. mitbringen
6. nennen
7. beginnen
8. lesen
9. aufmachen
10. feststellen
11. stattfinden
12. verstehen

II. Příčestí přítomné

Tvoření tvarů: infinitiv + d:

machen + d --> machend

suchen + d --> suchend

warten + d --> wartend

sprechend, helfend, fahrend, bringend, einkaufend, stattfindend, beginnend, wissend....

Do češtiny ho lze přeložit jako

- přídavné jméno slovesné vyjadřující současnost 2 dějů (*schweigend – mlčící, mlčky*:
Sie drehte sich schweigend um. – Mlčky se otočila)
- přechodník přítomný (*suchend - hledaje*)
- nebo jako předložkovou vazbu: *Sie drehte sich weinend um. - S pláčem se otočila.*

Cvičení 2

Vytvořte příčestí přítomná os těchto sloves a přeložte je do češtiny:

1. warten
2. sprechen
3. lesen
4. anrufen
5. bestellen
6. beginnen
7. vorbereiten
8. denken
9. bringen
10. kommen
11. gehen
12. fahren

Cvičení 3

Přeložte:

1. Sie hörte ihm schweigend zu.
2. Er lachte, die Brille suchend.
3. Sie sah ihn fragend an.
4. Die Arbeit ist anstrengend.
5. Die Geschichte ist spannend.

Příčestí minulá a přítomná v přívlastku

Obě příčestí lze používat jako přídavná jména v přívlastku stejně jako běžná přídavná jména. Mohou pak stát se členem určitým, neurčitým, bez členu i s dalšími výrazy (přívlastňovací zájmena, *dieser, jederm welcher, kein,, zwei, einige, viele...*).

Cvičení 4

Doplňte správnou koncovku a přeložte:

1. die beendet.... Arbeit
2. ein repariert.... Fahrrad
3. das besucht... Museum
4. ein lachend.... Mädchen
5. der schreibend.... Junge
6. eine anstrengend.... Arbeit
7. unsere spielend.... Kinder
8. welches spannend.....Buch
9. zwei fahrend....Autos
10. einige lernend.....Schüler
11. viele eingeladen....Gäste
12. der übersetzt...Roman

Doplnění:

Příčestí přítomné ve spojení s " zu " vyjadřuje navíc nutnost nebo možnost (něco udělat):

die zu lösende Aufgabe. - Úkol, který je třeba vyřešit.

(= Die Aufgabe ist zu lösen. - Úkol, který je třeba vyřešit)

ein leicht zu erfüllender Wunsch. - Přání, které lze snadno splnit.

(= Der Wunsch ist leicht zu erfüllen. - Přání, které lze snadno splnit)

Rozvitý přívlastek s příčestími

Tato forma přívlastku se v němčině vyskytuje poměrně často v odborném jazyce a nahrazuje zejména vedlejší věty vztahné. Celá vazba je uzavřena do tvaru příslušného podstatného jména. Člen je na začátku, samotné podstatné jméno na konci.

Die von mir vor zwei Monaten sehr gut **bestandene Prüfung.**

Zkouška, při které jsem před dvěma měsíci velmi dobře obstál.

Die jedes Jahr durch das Finanzamt **erhobenen Steuern.**

Daně, které vybírá Finanční úřad každý rok.

Das von den Bewohnern der kleinen Stadt häufig **besuchte Kino.**

Kino, často navštěvované obyvateli malého města.

Varianty:

Vazba s přičestím

die kochende Suppe

das gelesene Buch

die anstrengende Arbeit

das schlafende Kind

Vedlejší věta vztažná

die Suppe, die kocht

das Buch, das ich gelesen habe

die Arbeit, die anstrengend ist

das Kind, das schläft

Vedlejší věta vztažná s pasívem

die Suppe, die gekocht wird

das Buch, das von mir gelesen wurde
das Buch, das von mir gelesen worden ist

xxxxxx nelze

xxxxxx nelze

Cvičení 5

Přeložte dvěma způsoby:

1. Žáci, píšící domácí úkoly ve škole, nemohou nic pochopit.
2. Pozoroval jsem děti, hrající si před domem
3. Žena, která seděla v jedoucím autě, se usmála.
4. V autobuse bylo mnoho lidí, kteří četli noviny.
5. Maminka, která vařila oběd, neměla čas se mnou mluvit.
6. Drážďany jsou město, které leží v Sasku.
7. Obraz visící na stěně namaloval známý malíř.
8. Volejbalový turnaj, který se na naší škole koná každý rok v červnu, vyhrála 3. A.
9. Práce, kterou jsme udělali pro školu, nás těšila.
10. Vzdělání a zkušenosti lidé najdou lépe nějakou práci.
11. Víno, které jsme pili na oslavě, bylo velmi drahé.
12. Vrátil knihy, které si půjčil už před měsícem.

ŘEŠENÍ

Cvičení 1

1. gekauft koupený
2. gesagt řečný
3. gesprochen mluvený
4. geschrieben napsaný
5. mitgebracht přinesený
6. genannt jmenovaný
7. begonnen započatý
8. gelesen přečtený
9. aufgemacht otevřený
10. festgestellt zjištěný
11. stattgefunden konaný
12. verstanden pochopený

Cvičení 2

1. wartend čekající
2. sprechend mluvící
3. lesend čtoucí
4. anrufend volající
5. bestellend objednávající
6. beginnend začínající
7. vorbereitend připravující
8. denkend myslící
9. bringend přinášející
10. kommend přicházející
11. gehend jdoucí
12. fahrend jedoucí

Cvičení 3

1. Mlčky ho poslouchala.
2. Smál se hledaje brýle.
3. Podívala se na něj tázavě.
4. Práce je namáhavá.
5. Příběh je napínavý.

Cvičení 4

1. die beendete Arbeit ukončená práce
2. ein repariertes Fahrrad opravené kolo
3. das besuchte Museum navštívené muzeum
4. ein lachendes Mädchen smějící se dívka

5. der schreibende Junge píšící chlapec
6. eine anstrengende Arbeit namáhavá práce
7. unsere spielenden Kinder naše hrající si děti
8. welches spannende Buch která napínavá kniha
9. zwei fahrende Autos dvě jedoucí auta
10. einige lernende Schüler několik učících se žáků
11. viele eingeladene Gäste mnoho pozvaných hostů
12. der übersetzte Roman přeložený román

Cvičení 5

1. Die Schüler, die die Hausaufgaben in der Schule schreiben, können nichts begreifen.
Die die Hausaufgaben in der Schule schreibenden Schüler können nichts begreifen.
2. Ich habe die Kinder beobachtet, die vor dem Haus spielen.
Ich habe die vor dem Haus spielenden Kinder beobachtet.
3. Die Frau, die in dem fahrenden Auto gesessen hat, hat gelächelt.
Die in dem fahrenden Auto sitzende Frau hat gelächelt.
4. Im Bus waren viele Leute, die eine Zeitung gelesen haben.
Im Bus waren viele eine Zeitung lesende Leute.
5. Die Mama, die das Mittagessen gekocht hat, hatte keine Zeit mit mir zu sprechen.
Die das Mittagessen kochende Mama hatte keine Zeit mit mir zu sprechen.
6. Dresden ist eine Stadt, die in Sachsen liegt.
Dresden ist eine in Sachsen liegende Stadt.
7. Das Bild, das an der Wand hängt, hat ein bekannter Maler gemalt.
Das an der Wand hängende Bild hat ein bekannter Maler gemalt.
8. Das Volleyballturnier, das in unserer Schule jedes Jahr im Juni stattfindet, hat die 3. A gewonnen.
Das in unserer Schule jedes Jahr im Juni stattfindende Volleyballturnier hat die 3. A gewonnen.
9. Die Arbeit, die wir für die Schule gemacht haben, hat uns gefreut.
Die von uns für die Schule gemachte Arbeit hat uns gefreut.
10. Die Leute, die ausgebildet und erfahren sind, finden besser eine Arbeit.
Die ausgebildeten und erfahrenen Leute finden besser eine Arbeit.
11. Der Wein, den wir auf der Feier getrunken haben, war sehr teuer.
Der von uns auf der Feier getrunkenene Wein war sehr teuer.
12. Er hat die Bücher zurückgegeben, die er vor einem Monat ausgeliehen hat.
Er hat die von ihm vor einem Monat ausgeliehenen Bücher zurückgegeben.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ